

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 3 krone.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Pozor! — Kuga na parkljih in gobcih pri goveji živini. — Gospodarski pomen sadjereje in redilna vrednost sadja. — Gnojenje z umetnimi gnojili ozimn rži. — Prvo učno leto na deželni kmetijski šoli v Bezovji pri Št. Juriju ob juž. žel. — Dopis iz jeruzalemskih gor. — Vodne ceste. — K pokončevanju mrčesne golazni pri svinjah. — Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem. — Poročilo o stanju hmelja. — Zborovanja podružnic. — Iz podružnic. — Uradno. — Vposlano. — Uradno. — Tržna poročila. — Zadržuga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Pozor!

K razglasu za desetmesečni tečaj na deželni kmetijski šoli pri Št. Juriju ob juž. žel. je pripomniti, da so zanj sledeči okrajni zastopi ustanovili štipendije in sicer: šmarski, celjski, laški, gornjegrajski in šoštanjski. Mladeniči iz teh okrajev si torej lahko tam izprosijo svoje štipendije.

Ravnateljstvo štajerske deželne kmetijske šole
Št. Jur ob juž. žel.

Bellé l. r.

Kuga na parkljih in gobcih pri goveji živini.

Ker je velika nevarnost, da bi se prenesla kuga na gobcih in parkljih pri goveji živini na Štajersko in ker bi bilo to naši živinoreji na veliko škodo, bo pač primerno, če poučimo nekoliko naše bravce o bistvu te bolezni in o njenih posledicah, da tako pridobimo kmete, da v svojo lastno korist pomagajo zatirati to bolezen. Tega mnenja, da treba vse štajerske kmetovavce poklicati na pomoč in na vojsko zoper to bolezen, je tudi osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe, ki je v svoji seji dne 10. septembra t. l. vsled podrobnega poročila svojega člana, c. k. deželnega živinozdravskega poročevalca, gosp. Edvarda Januschkeja in na njegov poziv sklenil pozvati vse kmetijske podružnice, naj složno delujejo proti tej bolezni. To je tem bolj potrebno, ker se je po poročilu o kugi c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 24. avgusta t. l. kuga na parkljih in gobcih v Galiciji in na Češkem razširila, pokazala tudi v Bukovini, v Gornji Avstriji in na Tirolskem, pa tudi na Ogrskem že v 14 komitatih, 77 okrajih in 547 krajih, tudi v Budapešti. Po najnovjših poročilih je prodrla že tudi na Moravsko in Šlezko ter se vkladila celo na Dunaj na klavni trg. S precejšno opravičenostjo lahko sumimo, da je prišla kuga z vtihotapljeno živino iz Rumunske najprej na Ogrsko in od tam v druge dežele. Če si predočimo našo dolgo mejo proti Ogrski in Hrvaški, našo bližino do Gornje in Nižje Avstrijske; če pomislimo, da prihaja na naše velike sejme, pred vsem pa na graškega, več ko polovica ogrske živine; če nazadnje pomislimo, da gredo celi vlaki živine iz

Ogrske in Hrvaške preko Štajerske na Tirolsko, potem smo pač kmalu prepričani, da je ravno na Štajerskem najbolj potrebno, da se upremo s pomočjo živinozdravskih uradov in oseb tej preteči nevarnosti. Ker se ta kuga zelo lahko in hitro širi, je nevarnost velika in proti tej kugi se moramo obrniti čim preje tem boljše, ker bi imeli sicer veliko gospodarsko škodo.

Ta kuga na gobcih in parkljih lahko napade goveda, ovce, koze, svinje, kure in gosi. Če jedo ljudje mleko okuženih krav, dobé kugo v ustih; tudi se je že opazilo, da so se pokazali pri takih ljudeh mehurčki po rokah, posebno prstih. Pri govedu se ta kuga navadno pokaže v obeh oblikah, na gobcu in med parklji; tudi vimena se lahko prime. Napoveduje se ta bolezen z lahko mrzlico, lenostjo, pomanjšanim apetitom, veliko žejo in suho sluzno kožo v gobcu. Če se pokaže najprej kuga v gobcu, potem je gobec vroč in znotraj rdeč, iz njega se vleče smolasta slina in čez kakih 12 do 24 ur se pokažejo na robu jezika, na čeljusti, nebu, goltancu, na robu gornje čeljusti in na notranji strani ust en žoltkasti mehurčki, veliki kakor leča, ki pa se večajo, dokler ne postanejo veliki kakor lešniki. Čez kakih 12 do 24 ur počijo in iz njih se izlije vodena, prozorna tekočina. Koža se odlušči in na mestu odpadlih mehurjev ostanejo odprta, vneta mesta, ki živino pri jedi tako bole, da živina navadno niti ne jè. Iz gobca teče še vedno, samo da je slina sedaj smrdljiva. Če živina gobec odpre in zapre, se čuje nekako čudno kolcanje. Čez kakih šest do osem dni se živini rane izlečijo, prevlečejo z novo kožo in živina ozdravi.

Pri kugi v parkljih opazimo na spodnjih delih nog vročo, bolečo oteklino, živina dviga noge in stopa nemirno sem in tje, težko hodi in mnogo leži. Čez eden ali dva dni se potem med parklji in v njih bližini naredé mehurčki, ki se odpro in potem pokrijejo z žoltorjavkastimi krastami. Te kraste ali hitro odpadejo, ali pa izločajo še par dni čudno smrdeč gnoj, nakar se zacelijo. Navadno traja bolezen eden do dva tedna. Večkrat pa se zgodi, da se vnamejo tudi mehki deli globlje pod parkljem, tako da lahko parkelj odpade.

Navadna posledica kuge v parkljih je, da se tudi na vimenu naredé mehurčki; to zaradi tega, ker se živina pri ležanju s parklji dotika vimena in tako pride gnoj nanje. Že pri navadni kugi v gobcu in parkljih je mleko mnogo slabše, če pa oboli tudi vime, se mleko popolnoma pokvari, dobi žolto barvo, postane vlečljivo in se posiri, če se kuha. V tem slučaju teleta ne smejo več zizati krave in tudi za ljudi je tako mleko škodljivo. Smrtna je ta bolezen le redkokedaj; bati pa se je moramo zaradi tega, ker živino za dolgo časa oškoduje in oslabi, ali pa škoduje s tem, da se parklji in vime za vedno pokvarijo, da postanejo krave tako slabe, da ne iznosijo telet in da teleta ginejo.

Vzrok te bolezni se nahaja v mehurčkih in pride k nam navadno iz vzhoda. Največkrat se kuga razširi s svinjami, posebno z velikimi transporti. Če se je kuga živine enkrat prijela, se ne da ustaviti. Vendar pa lahko bolni živini bolečine olajšamo, preprečimo večje nevarnosti in tako čas bolezni skrajšamo. Gmotna škoda, ki jo ta kuga povzroči, pa je zelo velika. Kravam usahne mleko, živina navadno za tretjino shujša, krave zvržejo, vprežna živina se dolgo več ne more vpreči, pitana živina izgubi do tretjine teže. Vse to zakrivi, da potrebujemo mnogo dela in truda, če hočemo živino zopet popraviti; navadno pa se lahko reče, da je to, kar smo tisto leto pri živini pridelali, popolnoma izgubljeno.

Dobro je, če živino vsak dan preiščemo, hlev pridno snažimo, postavimo kupljeno živino za 14 dni v poseben hlev, ne jemljemo hlapcev in dekel iz okuženih krajev in ne pustimo nikakih tujih oseb, posebno ne živinotržcev, mesarjev, rezarjev in mazačev v hlev. Posebe opozarjamo na to, da po § 29. postave o živinski kugah mazačem ni dovoljeno zdraviti okuženo živino. Če se pojavi kaj sumljivega, se mora takoj obvestiti živinozdravnik in slučaj naznaniti občinskemu predstojništvu. Oba bosta potem že vse potrebno odredila. Skrbimo za svež zrak v hlevu, za čisto, suho steljo in dajmo živini večkrat čiste vode, ki ji lahko primešamo nekoliko jesiha. Kot krma se priporoča v začetku pijača z vkuhanim lanenim semenom, zdrobljeno žito, parjeni krompir in repa, mehka trava, pozneje čisto seno.

Najboljše je, da prepustimo zdravljenje živinozdravniku. V korist vsakega posameznega kmetovavca in ob enem vseh skupaj pa je, če se vsi jasni ali tudi vsaj sumljivi slučajji, tudi taki, ki smo jih opazili na sejnih, pri tuji živini, v tujih hlevih ali na paši, nemudoma naznanijo uradnemu živinozdravniku ali pa žandarmeriji, kajti le če izpolnujemo vse živinozdravske predpise, lahko to nevarno in škodljivo kugo omejimo.

Glavni tajnik Juvan.

Gospodarski pomen sadjereje in redilna vrednost sadja.

Gospodarski pomen sadjereje in redilna vrednost sadja še danes nista popolnoma spoznana in dovolj cenjena. Marsikateri kmetovavec misli, da se sadjereja ne plača in da vzame preveč časa in nikakor ne veruje, da se da sadje pridelovati brez škode za vse druge kmetijske opravke in da daje celo lep dobiček. Navadno se pravi, da pri sedanjem pomankanju delavskih moči nimamo niti dovolj delavcev za kmetijstvo. Večja in manjša dela pri sadjarstvu pa se opravljajo v zimskem času, ko ima vsak gospodar, ne da bi oškodoval svoje gospodarstvo, časa in prilike dovolj, da lahko opravi potrebna dela v sadunosniku. Danes ima sadje tako ceno, da daje, če se prideluje v ugodnih legah in z zadostno skrbjo in umevanjem, mnogo več dobička ko katerakoli druga kultura. Danešnje visoke dneve in plače za posle kmeta naravnost silijo, da svojo zemljo po možnosti izrabijo; tako ima ravno v sadjarstvu postranski zaslužek, ki mu daje največji dobiček. Dokaz, da se da sadjarstvo prav lahko spojiti z ostalim kmetijstvom in da daje dovolj dobička, dobi vsakdo, če obišče n. pr. kaki kraj, kjer se ljudje umno pečajo s sadjarstvom; tukaj najde po večini premožne in zadovoljne ljudi. Po krajih, kjer se ljudje pečajo z umno sadjerejo, ni toliko pritožb o propadanju kmetijstva kakor drugod. Neglede na to, da so kraji s sadjarstvom lepši, so tudi mnogo bolj zdravi ko kraji brez kmetijstva. Umno in torej tudi dobiček noseče sadjarstvo ne pospešuje samo premožnosti posestnika, ampak mu dela tudi večje veselje na kmetijstvu.

Kot hrana zavzema sadje izredno, doslej še vse premalo cenjeno stališče. Doslej so ljudje vedno menili, da je sadje samo nekaka sladkarija ali poslastica. Sadje pa naj ne bo samo na mizi bogatina, ampak na mizi v vsaki, tudi najskromnejši hiši. Redilna vrednost sadja ni le enaka, ampak v mnogih slučajih celo večja ko redilna vrednost vrtno zelenjadi. Razne redilne snovi, n. pr. beljakovina, škrob in sladkor, ki jih je v sadju mnogo več ko v vrtni zelenjavi, povzročajo, da je sadje med najokusnejšimi in najbolj zdravimi živili. Danes, ko je meso tako zelo drago, lahko vsaka gospodinja s sadnimi jedmi (ki pa so žalibog le v zelo mali meri znane) marsikaj prihrani, ne da bi s tem zmanjšala hranilno vrednost jedil. Ravno tako v časih, ko je malo zelenjadi ali pa je draga (n. pr. po zimski), je sadje najboljši dodatek k mesu. Po leti se lahko za mal denar nakupi dobrega in lepega sadja. Za pripravljanje

ali vdelovanje sadja (jabolčnik, marmelada, kompot i. t. d.) ni treba jemati ravno najboljšega sadja, ki je navadno precej drago, za to zadostuje čisto navadno sadje. Večkrat pridejo velike množine navadnega sadja na trg in tedaj je čas za varčno in skrbno gospodinjo, da si nakupi sadja. Tedaj je čas za vkuhavanje sadja, za sušenje sadja in za razne marmelade.

Iz vseh teh vzrokov moramo pozdravljati razstavo konzerviranega sadja in sočivja, ki jo bo c. k. vrtna družba priredila 9. in 10. oktobra; žeteti bi bilo, da bi se je mnogi udeležili in da bi jo mnogi obiskali. Če bi se po večjih mestih večkrat prirejali tečajji za uporabo sadja, na katerih bi se lahko vsaka gospodinja poučila, kaj vse se lahko s sadjem in iz njega naredi, bi postalo popraševanje po sadju mnogo večje, kmet bi pridobil dobičkonosno postransko kulturo, ljudstvo pa ceno, okusno in zdravo hrano.

J. Herzog.

Gnojenje z umetnimi gnojili ozimni rži.

Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.

Vedno mi prihajajo dopisi od kmetskih posestnikov, ki povprašujejo, kako, kedaj in s katerimi umetnimi gnojili naj bi gnojili ozimni rži in koliko bi ta gnojila stala; primanjkuje jim namreč hlevskega gnoja, to pa zbogtega, ker so morali v jeseni lansko leto skrciti število svoje živine radi suše, toče i. t. d., letos pa vsled tako visoke cene in pri obilni krmi niso mogli nakupiti živine. Da mi ne bode treba vsakemu posebe odgovarjati, si dovolim podati na tem mestu nekatere važnejše točke o tem gnojenju. Zapišem iz lastnega prepričanja, da se je tako gnojenje pri mojih večletnih poskusih na slabi zemlji prav dobro obneslo.

Seveda, kdor zanemarja živinski gnoj in kupuje samo umetna gnojila, ta gotovo ne gospodari dobro. Le kdor izkoristi ves živinski gnoj in gnojnico, ter mu še pri vsem tem primanjkuje gnojnih sredstev, naj se posluži umetnih gnojil, ker nobena poljska rastlina ne more brez potrebne hrane dobro uspevati, kakor tudi človek in živali ne.

Vzami torej za popolno gnojenje ozimni rži na 1 hektar (približno 1³/₄ johe): 150 do 200 kg 40% kalijeve soli; ta stane 100 kg K 12.70; 500 do 600 kg Tomaževe žindre; ta stane 100 kg 8 K in 150 do 200 kg čilskega solitra; ta stane 100 kg K 30.50.

Morda stresesh z glavo, da tako gnojenje precej veliko stane. Seveda, nasprotno pa je 1 hektar precej velika plošča in ako bi kupil živinski gnoj, ter pognojil ž njim tako veliki kos njive, bi te stalo približno dvakrat toliko.

Z množino zgoraj omenjenih gnojil je njiva precej močno pognojena; hranilne snovi pridejo še poznejšim rastlinam v hrano, ker dobi zemlja 60 do 80 kg kalija, približno 80 do 96 kg fosforove kisline in 22 do 30 kg dušika. Preračuna lahko sedaj vsaki sam, koliko hlevskega gnoja bi potreboval, če bi hotel ž njim spraviti ono množino hranilnih snovi v zemljo.

Pri tem pa je treba sledeče pomniti: Kalijeva sol, pomešama s Tomaževo žindro,

se naj — če mogoče — podorje kakih 14 dni pred setvijo. Lahko se pa gnoji seveda tudi kratko pred setvijo, da celo pozneje po vrhu se še lahko gnoji. Zimska vlaga spere hranilne snovi že v zemljo. Jaz sem gnojil že večkrat po snegu z navedenimi gnojili in sem imel prav dobre uspehe.

Čilski soliter se potrosi deloma v spomladi, ko se je narava prebudila in sicer polovica omenjene množine, druga polovica pa 3 do 4 tedne pozneje. Trosi se naj vedno, ko so rastline suhe, ker na mokrih čilski soliter obvisi, ter jih lahko osodi. Da se tako gnojenje z umetnimi gnojili ozimni rži prav dobro poplača, trdim iz prepričanja.

V Vičancih, dne 8. septembra 1910.

Prvo učno leto na deželni kmetijski šoli pri Št. Juriju ob južni železnici.

(Izviran spis).

V čast kmetovavcem Spodnje Štajerske bodi omenjeno, da so baš oni vedno posebno uvaževali kmetijski strokovni pouk. To dokazujejo razni zavodi v deželi in zunaj nje, ki so bili navadno v pretežni večini obiskani od spodnještajerskih mladeničev. Naravno torej, da se je pojavila želja po domačem zavodu s poukom v materinščini. Tej želji je deželni zbor in odbor ustregel ter ustanovil kmetijsko šolo pri Št. Juriju ob juž. žel. Potreba tega zavoda sledi iz navedenih dejstev, njega korist za njegov delokrog se bode pokazala v teku let. To je stvar prihodnosti. Za sedaj samo suha dejstva na podlagi preteklih pojavov.

Nova kmetijska šola bi se naj otvorila že novembra minulega leta. S 1. oktobrom pa je bil še le imenovan ravnatelj in strokovni učitelj. Vsa poslopja so bila še le na pol gotova. Tej napravi je trebalo tudi vdahnuti takorekoč dušo. Pri takih razmerah bi niti čarodejec ne mogel pravočasno začeti z rednim poukom. Do novega leta so bila vendar poslopja za silo toliko dodelana, da se je zdelo mogoče, spraviti učence pod streho. O kaki dovršenosti pa tudi tedaj še ni bilo govoriti, še niti dandanes ne. Globoki prekopi okoli hiše, povsod rokodelci in drugi stavbinski delavci, počasno dospevanje pohištva i. t. d. so bili otvoritvi in pouku nasprotujoči oviri še več mesecev.

Zanimanje za šolo je bilo precejšno. Prošenj za sprejem v šolo se je v jeseni lanskega leta vkljub veliki negotovosti vložilo 42. Od teh prosivcev se jih je sprejelo 26, izključno kmečkih sinov. Po starosti so šteli od 17 do 26 let. Svojo predizobrazbo so si pridobili večinoma le v dveh- ali večrazrednih ljudskih šolah. Le eden je dovršil meščansko šolo, drugi pa spodnjo realko. Vsi so bili Štajerci iz okrajev Celje, Šmarje, Sevnica, Brežice, Šoštanj, Slov. Bistrica, Marenberg, Ptuj, Ormož in Ljutomer. Prvi tečaj se je začel, ko je bila nova šola dne 4. januarja t. l. blagoslovljena.

Poučevalo se je teoretično v zimskem tečaju po 27, v poletnem pa 24 ur na teden.

Poučevali so se sledeči predmeti:

1. Nadaljevalni: slovenski jezikovni pouk z ozirom na domačo zgodovino,

zemljepis in poslovno spisje, računstvo, geometrija in risanje.

2. Osnovni: fizika, kemija, kmetijsko rastlinstvo, kmetijsko živalstvo.

3. Strokovni: poljedelstvo splošno in posebno, travništvo, gozdarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, mlekarstvo, živinozdravstvo, kmetijsko gospodarstvo in knjigovodstvo, zemljemerstvo in niveliranje.

4. Postranski: nemščina, petje.

Teoretični pouk se je nadaljeval in izpopolnjeval s praktičnim in sicer z delom, ki se je vpoštevalo kot za kmetovavca zelo važno učno sredstvo z raznimi postranskimi, za učenca važnimi koristmi.

Teoretično so poučevali poleg ravnatelja in strokovnega učitelja še 4 pomožni učitelji. Delo sta vodila pod ravnateljivimi navodili in nadzorstvom opravnika in vrtnar. Pouk v šoli in delo je trajalo od 6. oziroma 1/2 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer s primernimi odmori.

Smoter pouka je bil, kar mogoče v kratkem času izvežbati mladeniče za njih poklic, jih odgojiti za dobre razsodne prihodnje gospodarje. Geslo je bilo, raje manj, pa to temeljito. Zlasti stvarno, na prakso naslonjen naravoslovni pouk je imel namen, spraviti učence do premišljevanja in razsodnosti. Ena pametna gospodarjeva misel več koristi nego 100 neumnih receptov, ki se ljudem preobilnokrat vsiljujejo. Učenci, ki so prišli v zavod z resno voljo, da bi se kaj priučili, so imeli priliko za to. Površneži, duševni in telesni lenuhi pa itak ne slišijo v zavod s tako kratkodobnim poukom. Taki naj rajši ne silijo v njega. Od dobrega semena dobra žetev, plevel pa le krati drugim prostor in razvoj.

Za jako važno se je smatralo, da se širi učencem obzorje z izleti, da se pouk naredi še bolj nazoren, ko je to mogoče v zavodu samem; dasiravno ni bilo v tem letu še sredstev za take izlete, vendar se jih je nekaj napravilo in sicer:

1. V Celje, kjer so spoznali učenci vsled prijaznega dovoljenja c. kr. okrožnega sodišča in prijaznih pojasnil dotičnih gospodov uradnikov zemljiško knjigo, državno gozdarsko drevesnico, deželno sadno drevesnico i. t. d.

2. Peš čez Svetino v Laški trg. Med potom so se jim pojasnjevali naravni in gospodarski pojavi. V Laškem trgu so imeli priliko natančneje spoznati podjetje, ki je s kmetijstvom v raznem oziru v tesni zvezi, pivovarno. Saj se tam pojavijo, ki se v delokrogu kmetovavca vedno vršijo in so za njega zelo važni, katerih se pa navadno prav ne zaveda, tehnično izkoriščajo.

3. V Celje k premiranju bikov. Ob tej priliki so si ogledali tudi mestno klavnico, nje hladilne naprave i. t. d.

4. Na Planino na sejmu. Sejmi na Planini se štejejo med najmenitnejše daleč na okoli in na takem sejmu najde prihodnji živinorejec mnogo več zanimivega, ko bi našel samo v šoli. Pa tudi gozdi in zlasti novi nasadi tamošnje grajščine nudijo marsikaj zanimivega.

5. V Ptuj, od tam na pristavo grofa Herbersteina in posestvo Štajerske hranilnice iz Gradca v Podlehnik. Na eni strani pridelovanje žita v velikem obsegu in tudi živinoreja, na drugi strani zlasti

špeciijelna živinoreja in vzorno sadjarstvo ter kletarstvo. Povsod obilo zanimivega. Vsem prijateljem šole, ki so blagovolili pospeševati uspeh teh izletov, bodi izražena najiskrenejša hvala.

V teku leta je bilo tudi več obiskov. Med temi jih je bilo nekaj namenjenih nadzorovanju šole, tako od deželnega odbora in c. kr. poljedelskega ministrstva, nekaj proučevanju razmer in sestroju šole, tako od deželnega odbora Moravske, največ pa zanimanju za kmetijsko šolo, tako od nekaterih nadaljevalnih šol (Sevnica in Slivnica), od kmetijske podružnice Št. Jur, gospodinjske šole Teharje, učiteljskih iz Maribora, učiteljev o priliki 40 letnice ter mnogo posameznih kmetovavcev. Ti obiski so dokazali živo zanimanje za zavod.

Dne 27. avgusta se je zaključil z javno skušnjo prvi tečaj. Od prvotno sprejetih 26 učencev se je udeležilo tega izpita 24. Dva sta bila v teku leta izključena. Govorice o ničvrednosti šole, o nameravanem izstopu večine učencev takoj v početku radi nje nepopolnosti i. t. d. so s tem ovržene. Nasprotno so pokazale skušnje, da so učenci v tako kratki dobi v kljub mnogim začetnim težavam mnogo pridobili, da so svoj čas na zavodu zelo plodonosno porabili, da so si pridobili zmožnosti, ki bodo napredek našega kmetijstva zelo pospeševale.

Za prihodnje leto je pot že vglajena, šlo bode že laže. Spopolnjevanje bode naglo sledilo prvemu ustroju. Prijatelji šole in sploh tisti, ki pošiljajo učence, pa so naprošeni, da posebno vpoštevajo sledeče: Pri kratkodobnosti učnega tečaja (10 mesecev) se lahko učenec za svoj stan dovolj nauči, če je marljiv in razumen, če se res za stvar zanima. Torej le marljive, razumne in resne učence! Radi boljšega izbiranja je najboljšo, da se oglašijo prosivci osebno pri ravnateljstvu. Osebe, ki pa znabiti mislijo, le nekaj časa na javne stroške živeti ali si s temi nauki ugladiti kako drugo pot, ali pa ki mrzijo delo in pričakujejo tu le udobno življenje, naj ne pridejo v ta zavod. Za težaven trudapolen stan se treba s trudom pod strogim navodilom pripravljati, toliko laže bode šlo pozneje, toliko večje in izurnejše moči se bodo lotile dela in z lahkoto premagovale vse težave in ovire.

Ravnateljstvo štajerske deželne kmetijske šole Št. Jur ob juž. žel.

Bellé l. r.

Dopis iz jeruzalemskih gor.

(Izviren spis.)

V torek 20. t. m je prišel velezaslužni gospod vinorejski ravnatelj iz Gradca v mnogobrojnem spremstvu gospodov vinorejskih učiteljev in inštruktorjev ter viničarskih učencev iz Silberberga in Radgone na poučni obhod in ogled svetovno slovečih jeruzalemskih gor. Veleposestnik gospod Fischerauer iz Leobna, ki ima 30 oralov najlepših gor samo v Jeruzalemu in še več ravno tako lepih v isti občini pri Svetinjah, je sprejel došle ob 9. uri in jih pogostil z dobrim grizljejem in rujnim Jeruzalemčanom prav gostoljubno in brž po tem smo si

šli z občudovanjem ogledovat prekrasnih njegovih gor, ki so v kljub letošnjemu neugodnemu vremenu res krona Jeruzalema in širnih ljutomersko-ormoških gor. Med obhodom je gospod Fischerauer ukaželjnim viničarskim učencem razkazoval in pojasnil pravo vzgojo in trpežno ohranitev rodovitnega vinograda. Ker imenovani gospod po svoji neumorni skrbi in po bogatih izkušnjah priznано zasluži častno ime „vinorejski vitez“, za to sem tudi svoj skromni članek posvetil njegovi časti.

Ko smo tako obhodili krasni vinorejski svet, ki se razteza eno uro hoda od Jeruzalema do Svetinj in je po mali izjemi vseskozi lastnina gospoda Fischerauerja, vrnili smo se, ogledavši si tudi slavno znane gorice gospoda Fürsta iz Ptuja, iz katerih se dobiva najboljšo rožje za cepiče v deželnih trsnicah, zopet v Jeruzalem, kjer so nam blage gospe, mati in sestra gospoda Fischerauerja pripravile prav dober obed. Pri obedu je napil hišni gospodar v krasnih besedah gosp. ravnatelju Stiglerju, povdarjajoč njegove zasluge posebno še v razvoju in napredku naše vinoreje, omenil in pojasnil je tudi velikanski pomen vinoreje kot glavni najhvaležnejši vir za našo kmečko gospodarstvo in za državo sploh, napil je v pomenljivih besedah gospodom učiteljem in inštruktorjem ter končno viničarske učence vspodbujal za koristno uspešno delovanje v svojih bodočih službah in gospodarstvih.

Med obedom se je napisalo čez 50 krasnih po gospodu Petovarju založenih jeruzalemskih razglednic, na katerih se je v širni svet poročalo o zanimivem poučnem obhodu v Jeruzalemu. Ko smo si še ogledali bogato opremljeno velikansko vinsko klet in umetno, jako praktično sestavljeno stiskalnico, smo se hvaležno poslovili in zadovoljni in navdušeni za vinorejo ločili in razšli.

V. Habjanič.

Vodne ceste.

= Gosposka zbornica je sprejela pred kratkim o vodnih cestah dve resoluciji, ki sta izrečno naperjeni proti izvršitvi zakona o vodnih cestah, sklenjenega leta 1902, in se glasita:

1. Vlada se poziva, da predloži novo poročilo o vodnih cestah, ki naj obsega tudi račun o njih rentabiliteti.

2. Zakon o vodnih cestah iz leta 1902 se naj revidira. Zidanje vodnih cest se naj opusti in namesto njih se naj začne z regulacijami rek.

Ti sklepi gosposke zbornice bodo bržkone onemogočili prekope za ladjarjenje, tem bolj ker tudi velik del članov poslanske zbornice nasprotuje zidanju prekopov, tako da lahko pričakujemo, da se bo zakon o vodnih cestah popolnoma razveljavil.

Vlada se je že začela v tej zadevi pogajati s poslansko zbornico. Pripravljena je interesirane dežele za odpad vodnih cest sijajno odškodovati (200 milijonov?).

Želeti je, da se tudi na Štajerskem izdela o regulaciji rek enoten program in da pride vsa regulacijska akcija v živahnejši tok. Kakor se na Češkem na

podlagi zakona o vodnih cestah od 11. junija 1902 in z njim sovisočega zakona o regulaciji rek od 13. februarja 1903 regulirajo ali kanalizirajo skoro vse večje reke na državne in deželne stroške, enako bi bilo želeli tudi za Štajersko. Z odklonitvijo zakona o vodnih cestah bi bil dan za to ugoden čas.

K pokončevanju mrčesne golazni pri svinjah.

Zelo korenito pomaga baje smetana; če se s krtačo namaže, se ugonobi vsa golazen baje že v teku pol ure; dobro pa je, če se v teku treh dni ponovi s tem sredstvom.

Po nekod dosežejo ljudje baje isti uspeh s tikvinim (bučnim) oljem.

Tudi siva, iz živega srebra obstoječa in z oljem pomešana maža pomaga; ravno tako izpiranje s pepelovim lugom.

Najpreprostejše in zelo zanesljivo sredstvo bi pa utegnil biti kreolin ali lizol, pomešan z 20krat toliko vode z nekaj prilitim špiritom; mazanje se ponavlja v teku 3—4 dni.

Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Seja dne 10. septembra 1910. Začetek ob 10. uri predpoldne.

Navzoči so sledeči gospodje: oba podnačelnika Henrik vitez pl. Plessing in Roman Neuper, zastopnik visoke vlade dr. Viktor Negbauer, 12 članov O. O., glavni tajnik Juvan in tajnik Holz kot zapisnikar.

Ker je ekselenca gospod načelnik kot deželni glavar zadržan in se ne more udeležiti otvoritve seje, otvori sejo prvi podpredsednik Henrik vitez pl. Plessing.

Zapisnik 738. seje O. O. se da na vpogled in nato se preide na dnevi red.

1. Najprej se obravnavata prošnji občin Osoje in Ribnica na Pohorju za sejme. Na podlagi poročil članov O. O. gospodov Riemelmoserja in Robiča, ki sta jih poslala pismeno, se sklene prošnjo s priporočilom predložiti visoki c. kr. namestniji, naj jima ugodí.

2. Mnenje visokemu c. kr. poljedelskemu ministrstvu o osnutku postave glede razdolžitve zemljišč.

Poročevavec član O. O. g. Klammer poda obširno in dobro utemeljeno poročilo, v katerem pozdravlja predloženi osnutek kot lep in koristen donesek k agrarni reformi, govori o vsebini posameznih paragrafov, h katerim priporoča nekatere spremembe in nazadnje stavi sledeči predlog:

„O. O. blagovoli v svojem mnenju visokemu c. kr. poljedelskemu ministrstvu izjaviti:

1. Da je osnutek te postave splošno primeren in poraben za državno okvirno postavo;

2. deželam se naj seveda prepusti določitev primerne časa za aktiviranje postave;

3. § 25. glede vršitve eksekucije na priznanih kmetijskih posestvih se naj iz okvirne postave izloči ali pa se naj vsaj črta odstavek „na premičnino in“, ker se v tej premičnini razume tudi inventar, brez katerega je uspešno gospodarjenje

popolnoma nemogoče. Če bi se vzel inventar, bi se nazadnje s tem še povzročila eksekucija zemljišča samega;

4. glede pričakovanega praktičnega učinka postave na deželo se mora pač reči, da bo s precejšnjim uspehom zavirala še nadaljnje prezadolževanje in visoke cene pri prevzemanju, ki so največkrat krive, da se posestnik preveč zadolži in nazadnje celo propade.

Posestniki, ki pa so že sedaj zelo zadolženi, bodo vsled postave prišli v nevarnost, ker bodo za svojo popolno sanacijo pač težko dobili dovolj visoke svote; privatni kapitalisti pa bodo svoja posojila, da se jim iz hipotekarnih ne bodo spremenila v anuitetna, ki se ne dajo odpovedati, morali odpovedati, kar bo povzročilo mnogo prisilnih dražb in mogoče za nekaj časa vzelo kmetskim posestvom tudi vrednost.“

Član O. O. dr. Leuschner se poročevavcu zahvali za njegov trud, na kar se predlogi sprejmejo.

Načelnik ekselenca Edmund grof Attems pride in prevzame predsedstvo.

3. Poročila in predlogi odseka za živinorejo in mlekarstvo.

a) Mnenje visokemu deželnemu odboru o prošnjama Franca Kreuzerja in Martina Sölknerja, posestnikov v Tauplitzu za državno podporo pri uvedbi pašnega gospodarstva, oziroma vzornega gospodarstva. Poroča član O. O. gospod Zettler.

Ker je poročevavec zadržan, poroča glavni tajnik o rezultatu tozadevnega posvetovanja v odseku za živinorejo; ker so pozvedovanja pokazala, da sta prošnjika vredna, se naj prošnji s priporočilom pošljeta novi agrarni oblasti.

Predlog se sprejme.

b) Sklepanje o prošnji jubilejne mlekarne v Št. Juriju ob juž. žel. za državno in deželno podporo k stroškom za stavbo. Poročevavec član O. O. gospod Roš.

Ker poročevavec v živinorejskem odseku gospod deželni inšpektor za živinorejo Jelovšek še vsled nedostatnega gradiva ni mogel končati s pozvedovanji in torej še ni nobenega predloga živinorejskega odseka, se sklene to stvar odložiti na prihodnjo sejo.

c) Mnenje komisiji za izdajo knjige „Codex Alimentarius Austriacus“, Dunaj, osnutek k VI. razredu: „Mleko in mlečni preparati.“ Poroča član O. O. gospod Hotter.

Poročevavec govori temeljito o namenu tega kodeksa za živila in o spremembah in dodatkih, ki jih je predlagal živinorejski odsek k osnutku pri poglavjih o navadnem mleku, ustanovitvi mlekarin in izbornem mleku. Pri debati, ki so se je udeleževali mnogi člani O. O., se je povdarjalo, naj se v predpisih opusti vse, kar bi bilo nazadnje za kmetijstvo samo šikaniranje. Nazadnje je sklenil O. O. predložiti sledeče spreminjevalne predloge:

1. Samodelno napajanje se naj v hlevih za izborno mleko ne dovoli;

2. vsakdanje prosto gibanje mlečnih krav na prostem naj bo obvezno, če se skuša dobivati izborno mleko;

3. na strani 58. se naj pristavi, da se morajo na novo sprejete krave preiskati, ali so tuberkulozne.

Pri opisu uprave nabiralnic za mleko in mlekaren na str. 55. se naj še omeni, da morajo biti jarki v obratnem prostoru odprti, zapornice pri kanalih pa narejene izven prostorov za mleko.

Nadalje se naj pri oddelku 3 „mlekarne“ na str. 56. še omeni katere vrste zapornice za steklenice so nehigijenične in se naj torej izključijo.

d) Poročilo o mednarodnem trgu za mleko in mlekarske izdelke v II. četrtletju 1910.

Poročevavec član O. O. gospod dr. Klusemann poroča o tendenci sejma za mleko in mlekarske izdelke, ki je, vključ ugodnemu pridelku krme kakor doslej dovolj trdna, posebno vsled pomanjkanja mlečnih krav, ki so ga povzročila zadnja leta, ko je bilo malo krme.

Poročilo se vzame s hvaležnostjo na znanje; sklene se prinesiti ga v kratkem izvlečku v družbinem glasilu.

e) Deželna komisija za agrarne operacije v Gradcu glede zboljšav dolinskih paš. Poroča član O. O. gosp. Klammer.

Poročevavec govori o delu ministerjalne komisije za agrarne operacije, ki meri na to, da se zboljšajo paše ali pa napravijo nove; pri tem se želi in prosi sodelovanje kmetijske družbe, ki je skušala v tej stvari po svojih močeh kaj doseči. (Primerjaj razglas v „Gospodarskem Glasniku“ 1. avgusta 1910 in dopise podružnicam.) — Se vzame na znanje.

Nato se naznanijo razne stvari, ki so se sprejele na znanje že v živinorejskem odseku, kakor privolitev centrali za vnovčevanje živine, da izdaja popraševalne in ponudbene liste plemenske in rabne živine, ki je na prodaj; odsek je pritrdil predlogom, ki jih je stavila posebna, od deželnega odbora sestavljena komisija glede porabe izrednega kredita za povzdigo živinoreje v seji dne 20. julija; k tej stvari poda gospod predsednik natančnejša pojasnila, nakar sklene O. O. pritrditi sklepom in predlogom te komisije in vzeti dotični zapisnik na znanje.

5. Sklepanje o prošnji gospe Amalije Müller, vdove glavnega tajnika, naj se ji še nadalje plačuje donesek k pokojnimi v znesku 400 K.

Poročevavec ekselenca gospod načelnik opozarja na danešnjo draginjo, vsled katere se lahko od deželne penzije samo za silo živi, dežela pa te penzije ne bo zvišala, ker je ostanek 2000 K že določen za penzijski zaklad. Zato se priporoča, naj se dosedanji prispevek k penziji glavnega tajnika Müllerja v znesku 400 K plačuje tudi njegovi vdovi.

Predlog je bil soglasno sprejet.

6. Sklepanje o predlogu podružnice Ivanjkovci, sprejetem na 87. občnem zboru, naj se dajejo za hlevske stavbe in gnojišča brezobrestna posojila na 10 let do $\frac{2}{3}$ in naj se dosedanji način subvencioniranja opusti.

Poročevavec član O. O. gosp. Mursa meni vključ temu, da je bil ta predlog, najbolj vsled zahteve po opustitvi dosedanjega načina subvencioniranja, v živi-

norejskem odseku odklonjen, da lahko O. O. od občnega zbora sprejeti predlog sprejme na ta način, da se opusti zadnja zahteva in se deželnemu odboru priporoča, naj poleg dosedanjega načina subvencijorivanja uvede tudi od podružnice nasvetovani način. Zato predloži predlog, naj O. O. dela na to, da dobé mali in srednji posestniki za hlevske stavbe in uredbo gnojišč in zboljšave teh naprav brezobrestna posojila na 10 let, oni zidarji in tesarji pa, ki so take stavbe vzorno izvršili, primerne nagrade.

7. Poročilo in predlogi perutninskega odseka.

a) Predsednik naznani, da je bil v seji perutninskega odseka dne 9. septembra izvoljen za načelnika, prvi podpredsednik gospod Henrik pl. Plessing za podnačelnika in da je imelo vabilo prezidija za vstop v ta odsek ugoden rezultat, ker so vstopili člani O. O. Huber, Januschke, Klammer, Pierer, Robič, Roš, Stocker, Sutter in Zettler in sta tudi od O. O. imenovana gospoda okrajni načelnik K. Rieslinger v Ivnici in strokovni učitelj Pavel vitez pl. Naredi-Rainer v Grottenhofu izjavila, da stopita v odsek.

Nadalje poroča o razglasu, ki je izšel v družbinima glasiloma 16. avgusta glede oddaje plemenske perutnine in o okrožnici, poslani podružnicam, ki določa število perutnine, ki se lahko odda vsaki podružnici, pri čemer se vzame za podlago število članov, ki jih ima podružnica.

b) Poročilo in predlog o mnenju, ki se mora podati vsled naročila z dne 12. marca 1910, št. 2010/60 visokemu c. kr. poljedelskemu ministrstvu o razdelitvi dotacije za plemensko perutnino leta 1910 v znesku 8500 K in o predloženih prošnjah. (Dalje sledi.)

Poročilo o stanju hmelja.

= **Žalec v Savinjski dolini**, 15. septembra 1910. (XV. poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva.) Z obiranjem hmelja so ljudje več ali manj gotovi; pridelek je z ozirom na lansko leto za nekoliko večji, kakor se je dalo misliti, in znaša letos približno kakih 26.000 do 27.000 starih centov. Popraševanje se je tekom zadnjih dni nekoliko poglobilo, cene za prima se še držé, za slabše vrste pa padajo. Vodstvo.

= **Žalec v Savinjski dolini**, 21. septembra 1910. (XVI. poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva.) V trgovino s hmeljom je prišla tekom zadnjih dni precejšnja živahnost; zlasti kupčija v večjih partijah se je začela in zato se cene povspenjajo. Vodstvo.

Zborovanja podružnic.

= **Sv. Štefan pri Žusmu**. Kmetijska podružnica Slivnica-Sv. Štefan-Žusem bo imela svoje občno zborovanje v nedeljo dne 9. oktobra ob 3. uri popoldne pri M. Johan v Drobinskem s sledečim vzporedom: 1. Pregled opravilnika zadnjega občnega zborovanja. 2. Naročilo umetnega gnoja za jesensko in spomladno gnojenje. 3. Poučni govor, katerega bo imel gospod Jožef Zidanšek, strokovni učitelj na kmetijski šoli v Št. Juriju.

Predaval bode o živinoreji. 4. Vplačevanje zaostale udnine za leto 1909 in 1910. 5. Predlogi in želje. Udje in neudje se prijazno vabijo, da se velevažnega zborovanje mnogoštevilno udeležijo.

A. Zdolšek,
načelnik.

= **Kozjanska kmetijska podružnica** priredi v nedeljo dne 16. oktobra t. l. poučni zborovanji in sicer ob 8. uri zjutraj v šolskem poslopju v Podsredi, ob 3. uri popoldne pa v gostilni gospoda Praha v Imenem. Pri obeh zborovanjih bo predaval kmetijski potovalni učitelj gospod Goričan. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz podružnic.

= **Kmetijska podružnica v Vučji vasi** je priredila dne 8. septembra na Górici zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 100 kmetovavcev moškega in ženskega spola. Veselo znamenje je, da se hočejo in želijo tudi gospodinje izpopolniti v kmetijski stroki. Prav je tako in hvalevredno. Kakor hočejo biti ženske v višjih slojih enakopravne z moškimi ter študirajo dandanes za zdravnice, profesorice i. t. d., prav tako ne smejo zaostajati naše kmetice. In če se že reče o pridni gospodinji, da podpira hiši tri vogle, se sme reči o taki, ki prihaja poslušat kmetijskih predavanj, da bo zmožna podpirati vse štiri vogle. A gospodarji ne smejo biti pri tem ljubosumni. — Načelnik podružnice je prisotne in gospoda živinorejskega nadzornika Jelovška presrečno pozdravil ter dal na vedenje dopis o drenažnem tečaju v Murau in opozoril na razglas o naročevanju ruskega lanenega semena. Nato je govoril gosp. M. Jelovšek prav poljudno in vrlo zabavno o naslednjih točkah iz umne svinjereje. Pri svinjah ima kmetovavec lahko najhitrejši, pa tudi najpogostejši dobiček. Sredstva v dosego tega dobička nam nudi narava, ona pa ima za nenaravno, bedasto postopanje tudi oster bič. Da nas ta bič, ki je pravzaprav le opomin narave, ne bo tepel, treba je predvsem izboljšati pleme, da pride občutljivo, mehkužno in boleznim podvrženo blago proč; v drugi vrsti pa je treba pametno krmiti. —

* Plemenice si moramo zbirati od domačega plemena, ne pa jih iskati kakor je dandanes v obče navadno potom škodljive in nevarne svinjske barantije, ki razširja le slab in občutljiv zarod, povrh pa še kužne bolezni. Na trajno plemensko krepko pa posebno ugodno vpliva nadalje, če se s pripuščanjem ravna tako, da povržejo začetne prasice v spomladi od začetka aprila naprej do sredi maja, dorasle starše svinje pa v času od sredi julija do konca avgusta. Praseta, ki se porodijo v mrzlem jesenskem, zimskem ali pa v zgodnjem pomladanskem času, oziroma v poletni vročini, so navadno občutljiva ter rada bolehalo in tudi zaostajajo v rasti. Najugodnejše je torej, kakor skušnje kažejo za zanesljivo podlago bodočega krepkega plemena, da stare razvite svinje porodijo praseta od sredi julija do konca avgusta. Spomladanska praseta brez razlike naj se pa vporablajo samo za krmljenje, ker se ž njimi ne da pospeševati krepko raz-

vijajoče se pleme. Dobro je še nadalje, če se gleda na to, da plemenice tekom dveh let ne pridejo večkrat k porodu nego trikrat; treba je namreč, da se jim pusti dovolj časa za okrepčanje. Plemenske svinje, merjasci, kakor svinjice so za začetno spuščanje še le sposobne z dovršenim prvim letom svoje starosti; v tej starosti pa svinje še niso dosegle svojega popolno dozorenega, krepkega telesnega razvitka; to se dogodi še le z dovršenim tretjim letom. Zaradi tega ni dobro, če se praseta prvega in tudi še drugega poroda izgojijo za plemensko uporabo; najbolj zanesljivo krepko in zdrav zarod se dobi od tretjega gnezda naprej, namreč od prasic in po merjascih, ki so že čez tri leta stari. Zavaljo tega je silno potrebno, dobre plemenice rediti več let, tako da ne povržejo samo trikrat, marveč tudi 4, 5 do 8 krat. Ker se pa navadno le nedorasli merjasci in prasičice prezgodaj spuščajo, se dobé večinoma iz porodov le slaba in puhla praseta, ki se malovredno razvijajo in so tudi preobčutljiva za mnogovrstne, posebno pa za kužne bolezni. Ako pa v omenjenih letnih obrokah plemenice povržejo, je mogoče, da jih s praseti vred kmalu že 4. ali 5. dan po porodu lahko spustimo iz hleva, kar ljudstvo dandanes še žalibog zmiraj zabranjuje. — V naravni prostosti imajo živali namreč priložnost razhoditi se pod vplivom posebno oživljajoče solnčne toplote in čistega zraka ter po zemlji riti, iskati in zbirati mnogovrstne snovi, ki jih narava ponuja in kojih človek z najboljšim krmljenjem ne more ponuditi. Tako razvijanje omogoči, da se mladina kmalu navadi na neobhodno potrebno gibanje, ki služi krepkemu telesnemu razvitku. Zabrani se pa s tem nadalje tudi pri prasic marsikaka bolezen, ki se pri njih po porodu kaj rada vtihotapi, zlasti pa driskavica in tako zvani volčji zobje. Driskavica in volčji zobje se lotijo, oziroma nadlegujejo samo tista praseta, ki se držé vedno zaprta v zabutih in zaphanih, temnih ter vlažno zaduhlih hlevih. Pri vseh prasutih, ki se kakor je zgoraj navedeno prej ko slej kmalu po porodu na prostem razhodijo, je opaziti, da že početkom drugega tedna svoje starosti začno hlatasti po takih redilnih tvarinah, koje je treba dobro prežvekati. S tem kažejo sami, da so že pripravljeni zbirati in žvekati zrnje. V prvi vrsti jim služi surovi ječmen in ajda, ne pa kravje mleko in različne „župe“, s katerimi se navadno sili, da bi mladina začela žreti. Pač pa je treba, da se jim ponuja pogostoma sveža snažna studenčna voda za pitje, ker taka pijača je prasetom in doraslim svinjam ravno tako potrebna za krepko zdravje, kakor drugi živini in človeku. Kuhana se naj nikar ne polaga niti brejim prasicam niti po porodu, dokler prasci zizajo, niti prasetom. O reji plemenskih svinj namerava gosp. Jelovšek razpravljati ob priliki, ki se mu bo nudila priti zopet k zborovanju naše kmetijske podružnice.

= **Št. Ilj v Slov. gor.**, 12. septembra 1910. Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Št. Ilju je zborovala v gostilni gospe Vali Steflič v Strihovcu. Podružnični predstojnik gospod Reppnig je pozdravil došle, med njimi v prvi vrsti c. kr. okraj-

* Od tod naprej je gospod Jelovšek vposlani rokopis priredil tako sam in se to podružnično poročilo priporoča v čitanje in upoštevanje vsem, ki redé svinje.

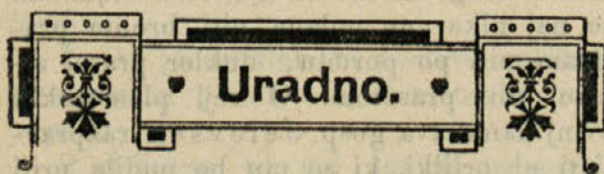
nega živinozdravnika gospoda Fischerja iz Maribora, ki je razpravljal, kako za-
brani razširjevanje in vtihotapenje goveje
kuge, kuge pri svinjah in kako se ob-
našati pri nenadnih nesrečah. Predavatelju
se je navdušeno pritrjevalo k njegovim iz-
vajanjem, na kar se mu je zahvalil po-
družničin načelnik v imenu poslušavcev.
Z ozirom na veliko važnost živinozdrav-
skega pouka za kmetijske sloje, zlasti pa
prvo pomoč v sili, so sklenili zborovavci,
naprositi c. kr. kmetijsko družbo, da dela
na to, da se živinozdravski pouk uvede
tudi na mariborski vinorejski šoli, kakor
obstoji ta že na kmetijskih šolah v Grotten-
hofu in Št. Juriju ob juž. žel. Naposled
se je izžrebalo 6 trokarjev, katere je pri-
nesel c. kr. živinozdravnik s seboj; za to
se mu je izrekla hvala, s čim je zboro-
vanje bilo končano.

= Št. Ij v Slov. gor., 15. avgusta 1910.
Šentiljska podružnica c. kr. kmetijske
družbe je priredila v nedeljo 7. avgusta
dvojno zborovanje: ob 1/2 8. uri zjutraj v
gostilni gospoda Karla Orniga v Jare-
nini in ob 3. uri popoldne v gostilni
gospoda Matj. Peklarja pri Št. Jakobu
v Slov. gor. Ker je podružničin načelnik
obolel, je vodil zborovanje v Jarenini po-
družničin zaupnik gospod Jožef Sleko vec
in pri Št. Jakobu Matj. Peklar. Pri
obeh zborovanjih je govoril potovalni
učitelj Al. Pirstinger o vino- in sadje-
reji na jasen in lahko umljiv način, zlasti
o novem nasadu in negovanju vinogradov
in sadovnjakov; govoril je nadalje o bratvi,
kako ravnati z moštom in vinom in končno,
kako gnojiti vinogradom. Predavatelj se
je ustregel zelo poslušavcem s svojimi
izvajanj, na kar se mu je izrekla hvala
od predsedujočih gospodov zaupnikov,
kateri jo zaslužijo sami za svoj trud.

Vposlano.

Opozarjamo naše cenjene bravce na izžrebanje
srečk v prid društva vdov in sirot po c. kr. policijskih
uradnikih; žrebalo se bo nepreklicno dne 8. oktobra in
znaša vrednost prvih treh glavnih dobitkov 30.000, 5.000
in 1.000 kron, ki se izplačajo tudi v gotovini, odtegnivši
10% postavno pristojbino pri dobitkih. Društveno vodstvo
je opremilo igro z izvenredno solidnimi in polnovrednimi
dobitki. Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah
in trafikah. — Glavni dobitki so izloženi pri trdki
Martina M. Lukács, dragotinarja, Dunaj, I. Graben 14,
ki prodava tudi srečke; mojstrsko izveden nakit vzbuja
občno pozornost mimogredočih.

Umetni mlinski kamni od znane tvrdke
E. J. Heller, komanditno društvo za proizvod umetnih
mlinskih kamenov v Sandovu pri Č. Lipi na severnem
Českem so si v teku 30 let, odkar obstoji tovarna, pridobili
povsod dober glas in ravno letos jih je tovarna odposlala
čez 30.000. Povsod se pojavljajo novi prijatelji in tovarna,
ne samo da se veča, ampak njih proizvodi so tako popolni,
da jih ni mogoče nadkriti. S posebne vrste stiskalnicami
se je doseglo, in v tem ravno tiči skrivnost, da se
struktura kamena lahko uporablja do zadnjega milimetra.
Sestava snovi se ravna po namenu naročnikom in za
to tovarna vrši vsako naročilo posebej. Iz Hellerjevih
šmirgelnov se dobi hladna in kakor volna mehka mečka.
Hellerjevi kremenci niso iz kresilnega kamena ali kake
druge malovredne snovi, ampak iz zajamčeno pristnega
francoskega „La ferté“ zrnja. Ti kamni odgovarjajo vsem
zahtevam, zlasti pa za pridelovanje pšena. Za to govoré
različna priznanja.

Razglas glede ciganov.

C. kr. namestništvo v Gradcu je iz-
dalo na novo odlok, s katerim namerava
Štajersko rešiti nadležnih ciganov. Zalega,
ki se priklati k nam čez mejo, pač res
ne zasluži, da bi jo redili. Za pošteno
delo jim itak ni, ampak gledajo samo,
kako jim je živeti najlaže in najceneje.

Zato je najbolje obvestiti takoj, ko so se
prikazali ti gostje, orožništvo ali pristojno
politično oblast, da se čim preje spravijo
bodisi z orožniki ali drugimi varnostnimi
organi tja, odkoder so prišli. Ako treba,
si občinsko predstojništvo pri samostojni
odstranitvi ciganov lahko naprosi orožniško
pomoč. C. kr. namestništvo pa želi, da
ga v ta namen podpira kolikor mogoče
vsak posamezni s takojšnjo prijavo; za
vse drugo poskrbe že oblasti same.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	10	50	8	—	7	50	7	—	8	—	10	—
Ormož ..	50	9	50	8	50	8	—	8	—	7	50	9	—
Gradec ..	50	11	25	8	38	8	63	8	94	7	25	8	—
Ljubno ..	50	11	25	8	50	8	25	9	—	8	—	—	—
Maribor ..	50	9	50	7	—	7	50	8	—	8	25	8	—
Ptuj ...	50	9	50	7	50	8	—	8	—	8	—	—	—
Inomost ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec ..	50	20	—	18	50	—	—	16	—	17	50	—	—
Ljubljana ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pešt ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd ..	50	10	60	8	15	—	—	8	25	8	50	—	—
Dunaj ..	50	10	58	7	88	8	22	8	60	7	84	—	—
Linc ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	10	—	10	50	2	50	1	50	2	—	1	50
Ormož ..	50	—	—	15	—	3	—	2	80	3	—	2	80
Gradec ..	50	8	88	14	—	3	13	3	—	2	45	2	25
Ljubno ..	50	—	—	18	—	4	25	4	—	3	50	3	—
Maribor ..	50	7	—	11	—	2	—	—	—	2	—	1	90
Ptuj ...	50	—	—	11	—	3	50	2	40	3	—	2	20
Celovec ..	50	—	—	—	—	6	—	11	50	4	50	3	50

Graško tržno poročilo.

Sejem s krmo in slamo od 12. septembra
do 18. septembra 1910. Pripeljalo se je 32 vozov s
254 metriskimi stoti sena in 22 vozov s 182
metriskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan
ko pretečni teden. Cene so bile naslednje: Seno,
kislo od K 4.— do K 5.50, sladko od K 4.20
do K 5.60; ržena slama od K 4.20 do K 5.—;
pšenična slama od K 4.— do K 4.80, ječmena
slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od
K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejem z rogato živino dne 22. septembra
1910. Prignalo se je 400 volov, 200 bikov, 400
krav, 101 živih telet, in — konj pripeljalo se
je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 1 vol, 30 bikov,
12 krav, 8 telet; na Gornje Štajersko: 100 volov,
43 bikov, 70 krav, 1 tele; Predarlberško: 52
volov, 25 bikov, 11 krav, 2 teleti; v Nemčijo:
— volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko:
20 volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico:
— volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd:
— volov, — bik, — krav, — telet; na Češko:
40 volov, 6 bikov, 25 krav, — telet; v Trst:
— volov, — bikov, — krav, — telet; Italija:
— volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže.
Klavni voli, tolsti od K 88.— do K 102.— (iz-
jemoma K 110.—), poltolsti od K 74.— do
K 84.—, suhi od K 72.— do K 74.—; voli za
pitanje od K 74.— do K 84.—; klavne krave,
tolste od K 66.— do K 78.—, poltolste od
K 50.— do K 64.—, suhe od K 38.— do
K 48.—; biki od K 72.— do K 88.—; dojne
krave do 4. teleta od K 68.— do K 84.—; čez
4. tele od K 58.— do K 66.—; breje od K 60.—
do K 70.—; mlada živina od K 74.— do K 88.—.
Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do

—.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske
svinje od K —.— do K —.—.

Sejem klavne živine dne 23. septembra
1910. Zaklana živina: 582 telet, 1800
svinj, — komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od
K 1.28 do K 1.40; teleta Ia (izjemna cena) od
K 1.42 do K 1.50; nemške mesne svinje od
K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od
K 1.42 do K 1.50; ogrske pitanske svinje Ia od
K 1.48 do K 1.52; ogrske pitanske svinje IIa od
K 1.44 do K 1.48; mesne svinje od K 1.34 do
do 1.56, bosnjaške pitanske svinje, debele, od
K 1.44 do K 1.50; bosnjaške pitanske svinje,
suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.80
do K —.86; kozlički in jagnjeta od K —.— do
K —.—. Cena gredo nazaj.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, za-
znamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema
zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 6. oktobra v Pišecah**, okr. Brežice;
na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 7. oktobra v Obrajni**, okr. Rad-
gona; na Spodnji Polskavi (svinjski sejem), okr.
Slov. Bistrica; v Gradcu (sejem z rogato živino
in konji).

Dne 8. oktobra v Poljčanah**, okr. Slov.
Bistrica; v Brežicah (svinjski sejem); v Gradcu
(sejem z malo klavno živino).

Dne 10. oktobra na Gomilici**, okr. Lip-
nica; v Oplotnici**, okr. Konjice.

Dne 11. oktobra v Ljutomeru*; v Ormožu
(svinjski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živino).

Dne 12. oktobra na Teharjih*, okr. Celje;
na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem
s ščetinarji), okr. Kozje; v mestu Mariboru*.

Dne 13. oktobra na Kapli**, okr. Arvež;
pri Devici Mariji v Brezji*, okr. Maribor; na
Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 14. oktobra v Gradcu (sejem z ro-
gato živino).

Dne 15. oktobra pri Sv. Duhu-Loče**,
okr. Konjice; v Arvežu (sejem z drobnico); v
Račah*, okr. Maribor; pri Sv. Lovrencu ob kor.
žel.*, okr. Maribor; pri Sv. Križu**, okr. Ro-
gateg; na Planini**, okr. Sevnica; pri Sv. Le-
nartu**, okr. Slovenji Gradec; v Brežicah (svinj-
ski sejem); v Gradcu (sejem z malo klavno živino).

Dne 17. oktobra v Spielfeldu**, okr. Lip-
nica; pri Sv. Filipu-Verače*, okr. Kozje.

Dne 18. oktobra v Vojniku*, okr. Celje;
v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Trbovljah**, okr.
Laško; pri Sv. Treh kraljih*, okr. Sv. Lenart;
v Podsredi**, okr. Kozje; v Ormožu (svinjski
sejem); v Radgoni*.

Dne 19. oktobra pri Sv. Janžu pri Spod-
njem Dravogradu*, okr. Slovenji Gradec; v
Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; na Ptuj
(sejem s konji, govedom in ščetinarji).

Dne 20. oktobra na Bregu pri Ptuj
(svinjski sejem).

Dne 21. oktobra pri Sv. Petru**, okr.
Kozje; v Sevnici**; pri Mali Nedelji*, okr. Lju-
tomer; v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 22. oktobra v Brežicah (svinjski
sejem); v Gradcu (sejem z malo klavno živino).

Dne 24. oktobra v Ernovžu*, okr. Lip-
nica; v Velenju*, okr. Šostanj; v Ribnici*, okr.
Marnberg.

Dne 25. oktobra v Lembergu*, okr.
Šmarje pri Jelšah; v Lipnici*; na Gornji Sušici**,
okr. Brežice; v Ormožu (svinjski sejem).

Poročila o trgovini s surovim maslom in jajci

na Dunaju dne 22. septembra 1910.

V prvi vrsti je treba omeniti, da je maslo,
o katerem se je v zadnjem izveščju poročalo, da
je sibirsko, prišlo od lemlberške zadruga in da
se prodaja od tam po K 2.70 kilogram; iz
Dunaja torej po K 2.78. Dovoz se drži na isti
višini; prodaja je povoljna, dasi se dá še mar-
sikaj želeti, kar se tiče kakovosti. Cena jajec je
nenavadno visoka in bo trgovcem, ki so lanskega
leta trpeli veliko škodo v ledenicah, povrnila naj-
brž vse z obrestimi vred. Cene so več ali manj
stalne in notira: I. (čajvo surovo maslo) K 3
do 3.10, II. K 2.75 do 2.85, III. namizno surovo
maslo K 2.40 do 2.60, IV. surovo maslo za kuho
K 2.20 do 2.30, V. surovo maslo za varjenje
K 1.60 do 1.70; I. maslo K 2.50 do 2.60,
II. K 2.40 do 2.50.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z. o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Sadni sejem v Gradcu.

Mestni svet graški naznanja, da bo prvi graški sadni sejem, ki se bo, kakor znano, vršil od 6. do 8. oktobra t. l. v mestni tržnici, Kepplerstraße št. 114, kolikor se da sklepati iz doslej doposlanih prijav, zelo dobro obiskan in da se bo na njem dobila velika izbira domačega štajerskega sadja.

Posebno dobro bodo letos zastopana izborna štajerska jabolka, ki bodo, ker je letos pridelek sadja na Štajerskem zelo velik, pač zelo cena.

Pošiljavcem se nujno priporoča, naj sadje, ki ga namenijo poslati, vestno izberejo (sortirajo) in skrbno spravijo, ker se dobro opremljeno sadje vedno išče in torej vsled tega lahko proda.

II.

Zvezina vnovčevalnica za sadje.

Ker bo Zvezina vnovčevalnica za sadje prihodnje dni začela razpošiljati namizno

sadje in sadje za stiskanje, prosimo vse naše člane, oziroma članice, ki bi lahko oddali sadje v večjih množinah, naj nam pošljejo na naše stroške ponudbe z vzorci. Vsak vzorec mora kazati resnično poprečno vrednost ponujane vrste in biti za vsako vrsto sadja najmanj 3 kg težek.

III.

Pokušnja vina na graškem jesenskem sejmu.

O priliki graškega jesenskega sejma, ki se bo vršil od 1. do 9. oktobra t. l. se bo priredila tudi pokušnja vin iz deželne vzorne kleti Zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem.

Kakor lani, se bo tudi letos vršila ta pokušnja v velikem šotoru, ki ga je dala uprava jesenskega sejma na razpolago. Zveza je izvršitev in vodstvo te pokušnje poverila znanemu gostilničarju v deželni kleti, gospodu Rudolfu Kerneggerju. Razstavila se bodo najpriljubljenejša izbrana vina Štajerske, tako da bodo imeli ljubitelji vin dovolj prilike se prepričati o izborni kakovosti naših grozdnih vin.

IV.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca avgusta 1910. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

Posojilnice	Konto vlog				Konto kreditov			
	Povračila vlog		Vloge		Kredit		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. julija 1910	—	—	8,948.795	39	3,108.006	45	—	—
Promet avgusta 1910 . . .	418.839	27	243.664	11	186.541	36	105.302	42
Skupaj . . .	418.839	27	9,192.459	50	3,294.547	81	105.302	42
Proč vračila	—	—	418.839	27	105.302	42	—	—
Stanje dne 31. avgusta 1910	—	—	8,773.620	23	3,189.245	39	—	—

B. Druge kmetijske zadruge in društva.

Kmetijske zadruge	Konto vlog				Konto kreditov			
	Povračila vlog		Vloge		Kredit		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. julija 1910	—	—	4.269	91	1,260.637	70	—	—
Promet avgusta 1910 . . .	1.384	61	150	60	737	12	15.382	57
Skupaj . . .	1.384	61	4.465	51	1,261.374	82	15.382	57
Proč vračila	—	—	1.384	61	15.382	57	—	—
Stanje dne 31. avgusta 1910	—	—	3.080	90	1,245.992	25	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca avgusta 1910 . . . K 954.347-16

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca avgusta 1910 " 17.699-90

Stanje vseh vlog koncem avgusta 1910 " 8,776.701-13

Stanje vsega kredita " " 1910 " 4,435.237-64

Uvoz blaga v avgustu 1910 " 64.408-22

Izvoz " " " 1910 " 58.320-42

Skupni promet meseca avgusta 1910 K 122.728-64

Število pridruženih posojilnih društev koncem avgusta 1910: 275.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem avgusta 1910: 70.

V.

Poročilo glede blagovnega prometa zveze.

1.

Jesenski nakup Tomaževih žlindre.

Vsako leto opazujemo, da se pozno naroča in da so potem tvornice tako preobložene, da morajo zahtevati daljše roke in zato opozarjamo, naj se za jesen Tomaževa žlindra že zdaj naroči.

V splošnem interesu je, da nam pošljejo naši člani naročila za jesensko gnojenje s Tomaževimi žlindro že zdaj in ne šele neposredno pred jesenskim oranjem.

Na Spodnje Štajersko namenjene pošiljatve letos vsled pomanjkanja pripravne parobroda ne morejo iti v Trst, vendar pa tvornice zaračunijo ona naročila, ki so pripravljena za prvo polovico oktobra, kakor za Trst in povrnejo pri njih 1 v za kilogramdstotek fosforjeve kisline, tako da stane kilogramdstotek v vagonu le 35 v.

Svoje člane na Spodnjem Štajerskem opozarjamo na to ugodnost in jih pozivljamo, naj nam pošljejo naročila za umetna gnojila v celih vagonih kakor hitro se da, najpozneje pa do 25. t. m.

2.

Trgovina z vinom.

Vsled slabega pridelka na Nižjem Avstrijskem in Moravskem namerava nekaj nižjeavstrijskih konzumentov kupiti na Štajerskem v času trgatve mošt od stiskalnice. To bo za štajersko vinorejo nova in ugodna prilika, da razširi svojo trgovino z vinom.

Tudi Zveza bo za svojo vzorno klet kupila več mošta od stiskalnice.

Zato uljudno vabimo vse svoje člane, naj nam pošljejo pravočasno ponudbe, najpozneje pa do konca tega meseca in naj navedejo koliko in kako drago bi dali katero vrsto.

3.

Prodaja semenja za setev.

Opozarjamo svoje člane, da imamo še sledeča zimska žita na razpolago:

Petkušsko zimsko rž, štajerski pridelek, moravsko zimsko rž, moravski zimski ječmen, janževo rž, zimsko graholjko.

Ker je zaloga razmeroma majhna, se blagovolite požuriti z naročili.

Na zahtevo se pošljeji tudi vzorci.

4.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem pošilja zajamčeno pristna štajerska

bela in rdeča vina

raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po $\frac{7}{10}$ ali $\frac{3}{8}$ l, kakor tudi

sadjevec

domačega pridelka zvezine vzorne kleti v posodah od 56 l naprej.

Osebná naročila se lahko izvrše naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1156) razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

VI.

Zadružna vnovčevalnica za živino in mleko pri Zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu, Franzensplatz 2.

Posredovalnica za prodajo plemenske in vprežne živine.

Pregled ponudb in prašanj za 15. september 1910.

Pozor!

Od Zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem ustanovljena posredovalnica za prodajo plemenske in rabne živine priobčuje spiske ponudb in zahtev za plemensko in rabno živino (govedo, svinje, ovce, koze), da lahko stopijo zainteresirani med seboj v direktno tržno zvezo.

Niti kupec niti prodajavec nista s svojo prijavo obvezana, da bi morala živino prodati ali kupiti le s posredovanjem Zveze; to jima je popolnoma prepuščeno na prosto roko.

Delovanje posredovalnice in prejem ponudb sta popolnoma brezplačna. Pač pa morajo vsi, ki se poslužujejo Zvezine

posredovalnice, Zvezi nemudoma naznati, če so pripravljeno živino že prodali ali iskano kje drugje kupili.

Posredovalnica ne prevzame za pravilnost podatkov v ponudbah in glede zanesljivosti in poštenosti posameznih strank nobene odgovornosti. Kupcem se priporoča, naj vprašajo z dopisnico, ali je živina še na prodaj, predno se peljejo k ponujavcu.

Zaradi formularjev za prijave in sploh vseh stvari, ki zadevajo označeno posredovalnico, naj se zainteresirani obrnejo naravnost na Zvezo gospodarskih zadrug v Gradcu, Franzensplatz 2/1.

Ponudbe:

Goveda:

Janez Muhring v Flußingu, pošta Hengsberg, ponuja leto starega vola, 250 kg težkega, gorske lisaste pasme.

Janez Lorenz v Groß-Wilfersdorfu, okraj Fürstenfeld, ponuja 2 leti starega bika, 450 kg težkega, gorske lisaste pasme.

Svinje:

Graščina Bärenhof, pošta Braslovče, ponuja prasce plemenske žlahtne nemške svinje, 6 tednov stare.

Išče se:

Govedo:

Podružnica c. k. kmetijske družbe v Mariboru ob Dravi bi kupila bika pingavske pasme.

Podružnica c. k. kmetijske družbe za Štajersko v Št. Ilju v Slov. gor. kupi 4 od 14 do 20 mesecev stare bika čiste marjadvorske pasme.

Janez Gerjovič v Dobovi pri Brežicah kupi bika muricodolske pasme, 6 plemenskih krav, 4 telice.

Janez Kristoferič v Stralleggu pri Birkfeldu kupi 4 krave muredolske pasme.

Graščina Turnišče pri Ptujju kupi 20 do 30 krav za izmolžo, 20 mladih volov kateresibodi pasme.

Podružnica c. k. kmetijske družbe za Štajersko v Gleinstättnu kupi 5 krav za izmolžo.

Janez Muhring v Flußingu, pošta Hengsberg, kupi brejo kravo muredolske pasme.

Janez Zierler, župnik v Koglhofu, pošta Anger, kupi plemenskega bika muredolske pasme.

Viktor Glaser v Rušah pri Mariboru kupi bika in mlado živino pingavske pasme.

Svinje:

Vincencij Sarnitz pri Sv. Lenartu v Slov. gor. kupi mladega belega plemenskega merjasca angleške pasme.

VII.

Razglas.

Upravna komisija c. in kr. trenske divizije št. 3 naznanja, da se bo 4. oktobra 1910 predpoldne kakih

200 odpuščenih konj

prodalo na živinskem sejmu v Beljaku, Italijanska cesta, potom javne dražbe proti takojšnjemu plačilu, predpisani kolokovini in 3% od kupne cene, ki grede v deželni in krajni ubožni zaklad.

Kupci so uljudno vabljeni.

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

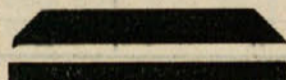
Štajerska in slavonska

sliovovka

konjak, tropinovka in brinovec, najboljših kakovosti iz lastne žganjarne. Raznovrstni cveti, jamajka-, kuba- in domači rum. Najfinejši likerji, pridobljeni potom destilacije. Posebnost: **Eckertova „Edelraute“**. Največja izbira v ruskih in kitajskih čajih. Vinski jesih. Jesihov cvet. 421a-6

C. in kr. dvorni
zalagatelj: **Albert Eckert, Gradec**

Zaloga: Murplatz št. 6, nasproti lekarne „Pri zamorcu“.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta zaumenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 krone z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Gradec, Jakominiplatz 24.

291-10

Le Kometovi mlini

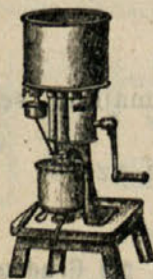
so danes najboljše za dobivanje debele in fine melje, ker so opremljeni s Hellerjevimi umetnimi mlinskimi kamni, kojih ni treba nikdar ostriti in kojih kakovost je neprokosljiva. Priporočamo nadalje brusne kamne vsake vrste v najboljši kakovosti.

Prva tovarna za umetne mlinske kamne in gradnjo mlinov v Sandovu pri Češki-Lipi.

Komanditna družba **E. J. Heller.** Iščejo se zastopniki. 415b-24

Izvirna „Melotte“

e v alpskih deželah najbolj priljubljena in razširjena

mlečna centrifuga.

Močno in solidno narejena. Posname izborno in ne potrebuje nobenih popravil.

Ker je zelo preprosta, lahko dela vsak otrok ž njo.

Zajamčen je najboljši uspeh in najbolj natančen posnetek.

Konkurenčne stroje zamenjujemo za „Melotte“. Model 1909 je v marsičem boljšan. 53-12 Dobri zastopniki zaželjeni.

Melotte-Werke, Dunaj, IV. Mayerhofgasse 16.

Nepreklicno 8. oktobra 1910

ob 8. uri zvečer, Schottenring 11 (policijsko ravnateljstvo)

žreba loterija

podpornega društva 409-1

c. kr. dunajskih policijskih uradnikov

v prid njih vdov in sirot.

Ena srečka stane K 1.—.

Prvi glavni dobitnik je vreden 30.000 K

Srečke prodajajo vse menjalnice, loterijska zbirališča in trafikke.

Za umno jesensko gnojenje

s katerim hočemo doseči popolne pridelke, treba pravočasno

kalijeve soli

za zimsko žita in travnike. Fosforjeva kislina in dušik ne moreta sama nikdar narediti največjih pridelkov.

Kajnit

in koncentrirane kalijeve soli pošiljajo vse kmetijske zadruge, podružnice c. kr. kmetijske družbe in zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem v Gradcu, Franzensplatz 2.

Pojasnila in nasvete o porabi vseh umetnih gnojil daje brezplačno

kmetijska posredovalnica kalijevega sindikata na Dunaju VIII/1, Skodagasse 8.

247-W